

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Μεσογειακών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	KEY8	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η εξάπλωση των Ελλήνων στη Μεσόγειο (8 ^{ος} -6 ^{ος} αι. π.Χ.) μέσα από την αρχαιολογική μαρτυρία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	7,5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά (και Αγγλικά)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://dms.aegean.gr		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής/ρια θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ -Να ορίζει τι είναι αποικισμός και ποια είναι τα χαρακτηριστικά του. ➤ -Να αντιλαμβάνεται τις αιτίες, τις προϋποθέσεις, τους περιορισμούς και τις διαδικασίες εν γένει της ίδρυσης μια νέας αποικίας. ➤ να αναγνωρίζει την καλλιτεχνική παραγωγή (κεραμική-γλυπτική-αρχιτεκτονική-ζωγραφική) σημαντικών πόλεων ή/ και περιοχών του Ελληνικού κόσμου της Μεσογείου. ➤ -Να αντιλαμβάνεται τη σημασία της αρχαιολογικής μαρτυρίας για την εξέταση των σχέσεων (πολιτισμικών-εμπορικών/οικονομικών), την διακίνηση αγαθών και ιδεών ανάμεσα στις πόλεις της Μεσογείου κατά τους ύστερους γεωμετρικούς και

αρχαϊκούς χρόνους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα, εξετάζει την εξάπλωση του ελληνικού στοιχείου στη Μεσόγειο κατά την περίοδο του αποκαλούμενου «Μεγάλου Αποικισμού», από τα μέσα του 8ου αιώνα π.Χ. μέχρι την εποχή των Περσικών Πολέμων (490-480). Θα διερευνηθεί ο όρος «αποικισμός» γενικότερα και ειδικότερα ο χαρακτήρας του Μεγάλου Αποικισμού και τα αίτιά του. Οι προϋποθέσεις ίδρυσης, οι επιλογές τόπων, η διαδικασία και οι περιορισμοί των νέων αποικιών. Οι σχέσεις με τη μητρόπολη και οι σχέσεις με τον ντόπιο πληθυσμό. Οι συνέπειες και τα αποτελέσματά του Μεγάλου Ελληνικού Αποικισμού. Θα παρουσιαστούν τα αποικιακά κόμματα προς τις διάφορες περιοχές της Μεσογείου: Ανατολή και Κύπρο, Εύξεινο Πόντο και Προποντίδα, Βόρειο Αιγαίο και Χαλκιδική, Αίγυπτο και Βόρεια Αφρική, Κάτω Ιταλία και Σικελία, Βορειοδυτική Ελλάδα και Ιλλυρία, Γαλατία και Ισπανία. Έμφαση θα δοθεί στην ιστορία και την αρχαιολογία των σημαντικότερων Ελληνικών αποικιών και κυρίως στην αρχαιολογική μαρτυρία και τη διακίνηση αγαθών και ιδεών που καταδεικνύουν τις σχέσεις των πόλεων αυτών, τόσο με τις μητροπόλεις τους, όσο και με τον ευρύτερο Μεσογειακό χώρο.

(3) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Εξ αποστάσεως
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές

<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	Διαλέξεις	30 ώρες (1,2 ECTS)
	Προσωπική μελέτη	75 ώρες (3 ECTS)
	Εκπόνηση εργασιών/δραστηριοτήτων	82.5 ώρες (3.3 ECTS)
	Σύνολο Μαθήματος	187.5 ώρες (7.5 ECTS)
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνικά</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης: 2 Γραπτές Εργασίες (βαρύτητα 20% και 80% του βαθμού αντίστοιχα)</p> <p>Τα κριτήρια είναι προσβάσιμα στην περιγραφή του μαθήματος στην πλατφόρμα Moodle.</p>	

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αδάμ-Βελένη, Π. και Τσαγκάρη, Δ. 2016. *Greek Colonization: New Data, Current Approaches*, Αθήνα: Alpha Bank.

Σταμπολίδης, Ν.Χ. (επιμ.) 2003. *Πλόες: από τη Σιδώνα στη Χουέλβα: Σχέσεις Λαών της Μεσογείου, 16ος-6ος αι. π.Χ.* Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού – Οργανισμός Προβολής Ελληνικού Πολιτισμού Α.Ε. – Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης.

Τσαγκάρη, Δ. (επιμ.) 2014. *Η Ευρώπη της Ελλάδος. Αποικίες και Νομίσματα από τη Συλλογή της Alpha Bank*, Αθήνα: Alpha Bank.

Boardman, J. 1996. *Οι Αρχαίοι Έλληνες στην Υπερπόντια Εξάπλωσή τους: οι Πρώτες Αποικίες και το Εμπόριό τους*. Αθήνα: Καρδαμίτσα. Τίτλος πρωτοτύπου: *The Greeks Overseas: Their Early Colonies and Trade*. London: Thames and Hudson, 2000⁴.

Hodos, T. 2006. *Local responses to colonization in the Iron Age Mediterranean*. London/New York: Routledge.

Karageorghis, V. (ed.) 2002. *The Greeks beyond the Aegean: from Marseilles to Bactria: papers presented at an international symposium held at the Onassis Cultural Center, New York, 12th October, 2002*. New York: Alexander S. Onassis Public Benefit Foundation (USA).

Malkin, I. 1987. *Religion and Colonization in Ancient Greece*. (Studies in Greek and Roman Religion, 3). Leiden: Brill.

Malkin, I. 1998. *The Returns of Odysseus: Colonization and Ethnicity*. University of California Press.

Mogens H. Hansen and Thomas H. Nielsen 2004. *An Inventory of Archaic and Classical Poleis*. Oxford: Oxford University Press.

Rockman, M. and Steele, J. (επιμ.) 2003. *The Colonization of Unfamiliar Landscapes: The Archaeology of Adaptation*. London: Routledge.

The Cambridge Ancient History vol. III.3, *The Expansion of the Greek World 8th-6thC BC*. Cambridge – New York: Cambridge University Press 1982-1994².

Tsetskhladze G.R. (επιμ.) 2006. *Greek Colonization. An Account of Greek Colonies and*

Other Settlements Overseas, Volume 1 (Mnemosyne, Bibliotheca Classica Batava Suppl.).

Tsetschladze G.R. (επιμ.) 2008. *Greek Colonization. An Account of Greek Colonies and Other Settlements Overseas*, Volume 2 Mnemosyne, Bibliotheca Classica Batava Suppl.).

Tsetschladze G.R. and De Angelis, F. (επιμ.) 1994. *The Archaeology of Greek Colonization. Essays Dedicated to Sir John Boardman*. Oxford University School of Archaeology Monograph 40. Oxford.

Tsetschladze, G.R. (ed.) 2006. *Monograph Supplement: COLLOQUIA PONTICA*, Ancient East and West, Vol 4.2, Brill.

Tsetschladze, G.R. (επιμ.) 1999. *Ancient Greeks West and East* (Mnemosyne, Bibliotheca Classica Batava Suppl. 196), Leiden-Boston: Brill.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ευλιμένη/Eulimene

Αρχαιογνωσία

Τεκμήρια

Archaeology

American Journal of Archaeology

Annual of the British School at Athens

Bulletin de Correspondence Hellénique

Hesperia